

Sfântul Vincențiu de Paul și familia Gondi: Nașterea Congregației Misiunii

1. Tema pe care am primit-o și despre care aș dori să vă spun câteva gânduri, se încadrează foarte bine în acest an, în care tema principală a familiei noastre spirituale este *Colaborarea în Familia Vincențiană*.

Sfântul Vincențiu de Paul, fondatorul Congregației noastre și exemplul nostru, celor care suntem aici, în această sală, a fost într-adevăr un personaj, care a reușit să construiască relații - relații cu diferite persoane și diferite clase ale societății - cu scopul de a ajuta cât mai mulți oameni să aibă o viață demnă, o viață în care nevoile materiale și spirituale sunt satisfăcute, având în vedere nu numai această viață pământească, dar și viața veșnică.

Despre Sfântul Vincențiu se spune că n-a fost un bărbat foarte atractiv, din punct de vedere fizic – de exemplu când sf. Luiza l-a văzut prima oară într-o viziune, pentru ea nu era deloc simpatic, - dar avea un caracter, un spirit atât de fascinant și în același timp autentic, că persoanele cu care se întâlnea erau captivate de modul în care vorbea, și relaționa cu alții.

Așa s-a întâmplat și cu membrii familiei Gondi. O familie nobilă, cu o putere semnificativă în Franța, familie la care Vincențiu era capelan și preceptorul copiilor.

2. Totul a început în anul 1613, când îndrumătorul spiritual al lui Vincențiu, Pierre de Bérulle i-a încredințat acest mandat, adică să fie capelanul castelului Gondi și preceptorul celor trei fii. Vincențiu avea 32 de ani. Bérulle vedea în el capacitățile unui preot, care poate să îndeplinească această sarcină, care nu era deloc ușoară.

Familia Gondi era o familie de bancheri de origine italiană, florentină, care a ajuns în Franța în secolul XV, și a făcut o frumoasă carieră, mai ales cu sprijinul reginei Caterina de Medici, de asemenea florentină, dar și datorită legăturilor de familie și diplomatice. Familia Gondi dădea două persoane importante pentru Franța: pe generalul galerelor regale și pe arhiepiscopul Parisului. Două funcții foarte importante, în domeniul politic și eclezial.

Sfântul Vincențiu așadar a primit un mandat cu o mare responsabilitate, dar cu simplitatea și autenticitatea sa a devenit nu numai preceptorul celor trei fii, dar și îndrumătorul spiritual al soților Gondi.

Acest fapt este bine evidențiat de exemplu de cazul în care capul familiei, Philippe-Emmanuel de Gondi într-o zi voia să organizeze un duel cu un adversar al lui dar Vincențiu, după sfânta liturghie de dimineață a reușit să-l convingă să renunțe la această intenție sângeroasă. Avea însă o influență și mai mare asupra Doamnei de Gondi (Marguerite de Silly), care avea un suflet foarte sensibil nu doar față de familia sa, ci și pentru oamenii simplii care trăiau pe domeniul lor.

În anul 1617 a avut loc un eveniment, care a marcat viața lui Vincențiu și a dus la începutul misiunilor populare, mai târziu a Congregației Misiunii.

Cu siguranță cunoașteți povestea. Într-o zi Sf. Vincențiu este chemat la un bărbat în vârstă, ca să-l spovedească și să-i dea sfânta împărtășanie. Bărbatul în vârstă, care este cunoscut ca și un om credincios, de pildă, își face spovada generală, primește sacramentul – și până aici totul este în regulă. Dar acest om este atât de bucuros și atât de recunoscător, încât în ultimele trei zile din viața sa vorbește numai despre acest eveniment decisiv: „Dacă n-aș fi făcut spovada generală, aș fi fost osândit pentru veșnicie!” Madame de Gondi este foarte șocată de acest fapt, și îl întreabă pe Vincențiu cum ar putea să-i ajute pe ceilalți oameni, care sunt într-o astfel de situație. În ziua următoare, 25 ianuarie, sărbătoarea convertirii sfântului Paul, în biserica din Folleville Sf. Vincențiu face o predică despre spovada generală, iar efectul acestei predici este atât de mare, încât Vincențiu singur nu este capabil să asculte toate mărturisirile. Trebuie să ceară ajutor de la iezuiții din Amiens.

Iată, de aici se naște ideea fondării unei misiuni, cu scopul de a salva sufletele de pe domeniile familiei Gondi. Iar ideea acestei fondări nu provine de la Sf. Vincențiu, ci de la Madame de Gondi. Providența divină lucrează printr-o femeie plină de credință și iubire pentru sufletele altora.

Sf. Vincențiu a văzut rezultatul, roadele „primei misiuni”, dar nu era convins de înființarea unui ordin nou pentru a face misiuni. Nu era sigur că această idee vine de la Dumnezeu, sau dacă este o idee pur și simplu umană. Trebuiau să treacă opt ani, până când Sfântul nostru decide să pornească o congregație nouă. Și iarăși nu singur, dar cu ajutorul familiei Gondi.

În 1625 soții Gondi și Sf. Vincențiu au semnat un contract, în baza căruia Vincențiu, împreună cu tovarășii săi, trebuiau să predice misiuni populare în fiecare cinci ani în satele care aparțineau familiei Gondi. Philippe-Emmanuel de Gondi și soția sa asigurau o sumă de 45.000 lire, și cu dobânda acestei sume puteau să întrețină șase preoți care predicau misiuni populare. La început Madame de Gondi voia să introducă în contract o clauză prin care Vincențiu să locuiască în palatul familiei, dar în final a renunțat la această intenție, pentru că superiorul unei congregații nu putea să fie separat de comunitate pentru o perioadă lungă.

Comunitatea nouă a primit ca rezidență Colegiul Bons-Enfants în Paris. Aici membrii congregației trăiau viața comunitară, și de aici organizau misiunile, pentru care nu cereau nici o contravaloare materială. Fundația familiei Gondi garanta o bază financiară solidă, cu ajutorul căreia preoții puteau să organizeze activitățile complet gratis. Acest fapt era foarte important în acea epoca, mai ales în satele, și comunitățile în care locuiau mulți săraci.

Arhiepiscopul de Paris, care era tot un Gondi, a aprobat noua fundație în 1626, iar mai târziu, în 1633 Congregația Misiunii a primit de la Sfântul Scaun aprobarea pontificală.

În acest fel s-a născut noua comunitate a Sfântului Vincențiu, cu sprijinul indispensabil al familiei Gondi. Cu aceasta fundație membrii Congregației au reușit nu doar să predice misiuni populare, dar și să creeze grupuri caritative pentru laici, și să contribuie la formarea preoților în Paris și în Franța. Oriunde predicau o misiune, Vincențiu și confrății săi puneau bazele unei Confrerii de caritate pentru a ajuta săracii și bolnavii de pe teritoriul parohiei, iar în Colegiul Bons-Enfants, și mai târziu în Saint Lazar, țineau lecții practice și exerciții spirituale pentru seminariștii și preoții diecezani.

Încet-încet Congregația se dezvoltă, devine tot mai mare, cu mai mulți membri și mai multe activități, și - deja pe timpul lui Vincențiu - activau nu doar în Franța, dar și în alte țări europene și pe alte continente (Madagascar, Irlanda).

Madame de Gondi din păcate n-a putut să fie martora acestei dezvoltări, deoarece nu mult după fondarea Congregației Misiunii, în același an, în 1625 s-a stins din viață. După moartea soției, Philippe-Emmanuel de Gondi a intrat în congregația înființată de Pierre de Bérulle (*Congregatio Oratorii Iesu et Mariae*), unde a slujit ca preot până la moarte, 1662.

3. Aceasta este istoria înființării Congregației Misiunii. Cum ați văzut, a fost o întâmplare foarte simplă. Nimic extraordinar, nimic supranatural, nici o viziune, nici o șoaptă din ceruri. Pur și simplu a fost un eveniment (spovedirea bărbatului în vârstă), sensibilitatea, inima îngrijorată a Doamnei Gondi și deschiderea Sfântului Vincențiu față de semnele providenței divine.

Sf. Vincențiu nu s-a gândit deloc la înființarea unui ordin călugăresc, sau la fondarea unei congregații, și - cum am menționat - la început a fost nesigur în legătură cu formarea Congregației Misiunii, dar a găsit o frază în Sfânta Scriptură, la care a reflectat mult, și care în sfârșit l-a convins. Într-o zi Vincențiu s-a întâlnit cu marele teolog, Duval, și i-a dezvăluit gândurile sale în legătură cu ideea Doamnei Gondi, despre fondarea unei comunități. Duval, după ce l-a ascultat cu răbdare, la un moment dat a întrerupt brusc conversația, și i-a citit următoarea frază biblică: "Slujitorul care cunoaște voința stăpânului său, dar n-o împlinește, va primi multe lovituri." (Lc 12,47) Deci evenimentele, Sfânta Scriptură și multă-multă reflecție l-au convins pe Sf. Vincențiu că Domnul ne cheamă nu doar prin semne extraordinare, ci și prin întâmplările cotidiene ale vieții noastre.

Cred că acest fapt este un mesaj important și pentru epoca noastră. În societatea de astăzi, când trăim într-o lume prea plină de informații, când știrile, reclamele, filmele și internetul ne invadează numai cu "senzații", e esențial ca noi să fim sensibili și atenți la ceea ce este obișnuit, cotidian. Pentru că săracii, persoanele care suferă, care au nevoie de pâine - în sens material și spiritual - , pentru mass-media nu sunt senzații. Ei ar trebui să fie importanți, să fie "senzații" pentru noi, creștini și membrii Familiei Vincențiene, pentru că Domnul ne

interpelează prin persoanele care suferă, și prin situațiile care sunt prezente zi de zi în jurul nostru.

Alături de invazia știrilor, informațiilor un alt caracter al societății noastre - între altele - este individualismul. Nu știu cum este pe aici, la voi, dar unde am fost eu în ultimii ani, la Budapesta, sau acum la Oradea, am experimentat că mai ales în orașe, dar încet-încet și în sate, oamenii nu mai au relații, sau întrețin numai relații superficiale. Fiecare are viața sa privată, lumea sa privată, și se interesează prea puțin de cei din jurul său. Vecinii nu se cunosc, deseori în afară de salut, nu au nici o conversație personală. Și dacă ne gândim la tinerii de astăzi și la lumea virtuală, de care sunt absorbiți, situația e și mai tristă. Într-o astfel de lume comunicarea și relațiile între persoane sunt într-adevăr o mare valoare. Iar pentru noi, Familia Vincențiană, colaborarea, despre care vorbim astăzi, este un mijloc esențial prin care putem să învingem individualismul.

Deci, dragi membrii a Familiei Vincențiene, cred că avem ce face. Dumnezeu ne cheamă și astăzi să fim parteneri, să fim colaboratorii săi, pentru a descoperi și a ajuta pe toți cei care au anumite nevoi materiale sau spirituale. "Săracii vor fi întotdeauna cu voi" - a spus Isus, și acești săraci vor fi întotdeauna un semn de exclamare pentru noi. Poate că Domnul i-a lăsat aici - sau mai bine: i-a dăruit pentru noi, ca să nu fim absorbiți în mod total de un stil de viață egoist, individual și superficial.

Colaborarea dintre Sf. Vincențiu și familia Gondi este un exemplu foarte frumos. Când omul își pune comorile în slujba Împărăției lui Dumnezeu, se pot întâmpla lucruri minunate.

Vă doresc să fiți întotdeauna deschiși în fața semnelor care vin de la Dumnezeu, și să puteți răspunde cu slujire comună la chemarea Domnului!

Pr. Szabolcs Barta
30 aprilie 2016